

Mit kell tudni a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programokról?

A Kormány döntése alapján a közfoglalkoztatás szervezése 2011. július 1-től a Belügyminisztériumhoz tartozik. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések 2012-ben indultak. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programok időtartama alatti közfoglalkoztatási költségeket a Belügyminisztérium, a képzési költségeket a TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 azonosítószámú „Újra tanulok” c. kiemelt projekt biztosítja.

a.) Startmunka mintaprogram – mezőgazdasági területen dolgozók számára szervezett képzések.

A képzések megvalósításának újdonsága, hogy a képzési programok gyakorlat orientáltak, azaz a közfoglalkoztatás keretében a képzések a munkavégzéssel egybekötöttén valósulnak meg. Ennek eredményeként a sikeresen végzettek a szakszerűen végzett mezőgazdasági tevékenységgel hosszú távon biztosíthatják családjuk alapvető élelmiszer-ellátását, idővel jövedelemhez jutását (háztáji gazdálkodás, szociális szövetkezeti tagság, a családi szükségletet meghaladó termékek östermelőként történő értékesítése stb.).

A közfoglalkoztatottak mezőgazdasági képzéseit a 14/2012. (VIII. 15.) EMMI rendelettel módosított, a területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központok irányításáról, feladatairól szóló 3/2011. (II. 11.) KIM rendelet 4/A. § (2) alapján **kizárólagossággal a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) végzi.**

b.) A Téli közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programok

Télen az időjárási körülmények korlátozzák a szabadban végezhető munkákat, így ezen időszakban jelentős szerephez jutnak a hátrányos helyzetű közfoglalkoztatottak felzárkóztatását, kompetencia fejlesztését, szakmához való jutását elősegítő képzési programok.

Az első ilyen jellegű képzési programra **2013 decembere és 2014 márciusa közötti időszakban került sor, közel 100 ezer fő bevonásával. Ilyen volumenű képzésre Magyarországon az elmúlt 25 évben nem volt példa.**

Figyelembe véve a munkaerő-piaci igényeket, illetve a közfoglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti összetételét, fő szempont volt a közfoglalkoztatottak felzárkóztatása. A létszám közel 50%-a alapkompentencia vagy felzárkóztató képzésbe (7-8. osztály), a fennmaradó létszám egyéb: OKJ-s, betanító és hatósági képzésbe került bevonásra.

2014-ben a hangsúly a munkaerő-piacon is hasznosítható tudás megszerzésére irányult, így a programok között dominánsan az állam által elismert OKJ-s, szakmai képzések kerültek előtérbe. A tervezett képzési programok indítása országos tekintetben teljes körűen megtörtént. A képzési programok befejezése folyamatos.

c.) Országos közfoglalkoztatási programok

Az országos közfoglalkoztatók igényeire reagálva kerültek a képzési programok megszervezésre, hasonlóan gyakorlat orientáltan, mint a Start mezőgazdasági mintaprogramoknál. A főbb közfoglalkoztatók – Vízügyi igazgatóságok, Állami- és magán erdőgazdaságok, Magyar Közút Nonprofit Zrt, Nemzeti parkigazgatóságok, Rendészeti szervek, Magyar Honvédség és katasztrófavédelmi szervek, Vasúti pályahálózat-működtető – által igényelt munkákhoz kapcsolódó képzési programok: pl. gát- és csatornaőr, útkarbantartó, erdőművelő stb. biztosítják a továbbfoglalkoztatás lehetőségeit.

d.) A közfoglalkoztatási igényekhez illeszkedő Betanított Gyógynövénygyűjtő és –termesztő képzési programok

A Gyógynövény Szövetség és TermékTanáccsal együttműködve, 2014-ben az országban elsőként a Belügyminisztérium támogatásával egy új szakképesítés megszerzésére nyílt lehetőség a közfoglalkoztatás keretében. A betanított Gyógynövénygyűjtő és –termesztő képzési program **8 megyére terjedt ki**, amelyek nagy része leghátrányosabb helyzetű kistérségeket érintette.

e.) A Leghátrányosabb helyzetű kistérségeket érintő ún. LHH-s képzések (egészségfejlesztési segítő, sajtkészítő, cipőfelsőrész készítő, női szabó, textiltermék összeállító, kert munkás, állattartó telepi munkás/állatgondozó, tisztítás technológiai szakmunkás).

A képzések állam által elismert OKJ-s szakmai képzések, amelyek szervezésénél a közfoglalkoztatók igényei élveztek prioritást. Ezen szakképesítésekkel a közfoglalkoztató biztosítja a közfoglalkoztatott számára az értékteremtő munkában való részvételt.

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések alakulása 2012-2015 között

Magnevezés	2012. 01. 01. - 2015. 04. 07. időszakra vonatkozó	
	Bevontak száma (fő)	Sikeres vizsgát tettek száma (fő)
START (akkreditált) képzések	19 421	17 619
2013/2014. évi Téli közfoglalkoztatás	99 571	94 313
2014/2015. évi Téli közfoglalkoztatás	28 002	15 972
Országos képzés	9 553	9 387
Egyéb képzés (gyógynövénygyűjtő és termeszto)	420	354
Leghátrányosabb helyzetű kistérségek (LHH)	5 694	3 863
Általános képzés	161	154
Összesen	162 822	141 662

Jelenleg a **TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001** azonosítószámú „Újra tanulok” c. kiemelt projekt közel 1,2 milliárd Ft maradványából további, az **Országos közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programok** szervezése folyik. A képzési programok várhatóan **2015 májusától indulhatnak** és legkésőbb **2015. június 30-án fejeződhetnek be**. Az országos közfoglalkoztatók által felmért igények alapján az Ajánlattételi felhívás várhatóan 7112 fő képzésbe vonását teszi lehetővé az elkövetkező időszakban.

2015. év II. félévében 50 000 fő új közfoglalkoztatott képzésbe vonása realizálódhat, amely elsősorban magasabb szintű szakmai, az állam által elismert OKJ-s képzésként kerülne megvalósításra. Ennek forrását a **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (a továbbiakban: GINOP) fedezi.**

A tervezett képzési területek egy új dimenziót nyithatnak meg a közfoglalkoztatásban, s azon belül a képzésbe kerülők részére. Az alapkompenciák fejlesztését szolgáló képzési programokban résztvevő egyének részére olyan új szakmai, OKJ-s képzéseket is tervezünk, amelyek lehetővé teszik a munkaerő-piacon történő sikeres elhelyezkedést.

A tervezett képzések a nyílt munkaerő-piacon is hasznosítható szakmai ismeretek megszerzésére, komplex programok részeként, egy részük a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó, és akár a szociális szövetkezetekben is hasznosítható ún. „ezermester” képzésként valósulhat meg, s a megszerzett tudást a saját életvitelt segítő felzárkóztató programok és a szolgáltatás alapozhatják meg.

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: EFOP) keretében további képzési programok megvalósítását tervezzük. Az EFOP forrásából elsősorban az **alacsonyabb iskolai végzettségűek felzárkóztatását elősegítő képzések és szolgáltatások** realizálódhatnak. A munkaerő-piaci igényeket és a közfoglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti összetételét figyelembe véve tervezzük a felzárkóztató és kompetenciafejlesztő képzési programokat.

Kiemelt figyelmet kívánunk fordítani a közfoglalkoztatottakra fókuszáló célzott, a közfoglalkoztatásból kivezetést támogató személyes munkaerő-piaci szolgáltatások kialakítására és nyújtására. Mindez azt a célt szolgálja, hogy a munkaerő-kínálat rövid- és hosszú távon egyaránt jobban igazodjon a gazdaság munkaerő-keresletéhez, segítse a növekvő gazdaság munkaerő-piaci igényének kielégítését, hozzájáruljon a versenyképesség javításához. A képzés lehetőségével külön figyelmet kívánunk fordítani az alacsony iskolai végzettségűekre, szakképzetlenekre, a roma népesség munkára való készségének javítására, és ez által növelni esélyüket a nyílt munkaerőpiacra való belépésre.

Budapest, 2015. április 9.

Összeállította:

**Belügyminisztérium
Közfoglalkoztatási és Vízügyi Államtitkárság
Közfoglalkoztatási Képzési és Szolgáltatási
Főosztály**